

Tartu Ülikool
Filosoofia teaduskond
Germaani-romaani filoloogia osakond

Magistriprojekt kirjaliku tõlke kutsemagistri kraadi taotlemiseks

Ille Põder

Eesti-saksa Euroopa Liidu struktuurifondide valiksõnastik

Juhendaja: Helgi Andresson, MA

Tartu 2005

Sisukord

Sisukord	2
Eessõna	3
Sissejuhatus	4
1.Euroopa Liidu struktuurifondide toetuste süsteem ja taotlemise kord	6
1.1. Euroopa Liidu struktuurifondide ajalugu	6
1.2. Toetuste taotlemise põhimõtted	9
1.3. Struktuurifondide toetuste taotlemise protsess	11
2. Sõnastiku koostamise põhimõtted	12
2.1.Terminite valiku kriteeriumid	12
2.2. Sõnastiku koostamisel tekkinud probleemid	13
2.3. Märkused sõnastiku kasutuse ja ülesehituse kohta	16
3. Eesti-saksa Euroopa Liidu struktuurifondide sõnastik	18
Kokkuvõte	29
Kasutatud materjalid	31
Zusammenfassung	38

Eessõna

Pärast Euroopa Liiduga ühinemist 2004. aastal on Eestil võimalik taotleda toetusi Euroopa Liidu struktuurifondidest. Struktuurifondide toetuste peamiseks eesmärgiks on vähendada majanduslikke ja sotsiaalseid erinevusi Euroopa Liidu erinevate piirkondade vahel ja tõsta liikmesriikide elatustaset tervikuna. Eestile, mis on uutest Euroopa Liidu liikmesriikidest üks vaesemaid ja mille elatustase jääb praegusel hetkel allapoole Euroopa Liidu keskmisest, on Euroopa Liidu struktuurifondidest abi saamine äärmiselt oluline küsimus, sest struktuurifondidest saadud toetused võimaldavad teha suuri investeeringuid riikliku arengu seisukohalt tähtsatesse valdkondadesse. Eesti on juba saanud Euroopa Liidult toetusi kolme liitumiseelse rahastamisvahendi – PHARE, ISPA ja SAPARD-i programmide raames, mille rahaline toetus lõppes Eesti liitumisel Euroopa Liiduga. Nüüdseks on Eestile avanenud võimalus saada toetust neljalt Euroopa Liidu struktuurifondilt: Euroopa Sotsiaalfondilt, Euroopa Regionaalarengu Fondilt, Euroopa Põllumajanduse Arenduse-ja Tagatisfondilt ja Kalanduse Arendusrahastult ning nendele fondidele lisaks ka Ühtekuuluvusfondilt, mis rahastab keskkonna- ja transpordiinvesteeringuid. Struktuurifondide põhimõte – Euroopa Liidu erinevate regioonide vahel valitsevate majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamine – on pärast Euroopa Liidu laienemist 2004. aastal muutunud olulisemaks kui kunagi varem, sest Euroopa Liidu senise suurima laienemise käigus said liikmesriikideks kümme Kesk- ja Ida-Euroopa riiki, kelle elatustase on liidu keskmisest madalam ja kellele struktuurifondide toetused on võimaluseks oma majanduse ja sotsiaalsüsteemide edendamiseks. Toetuste saamine kätkeb endas nii uusi võimalusi kui ka väljakutseid, sest struktuurifondide toetuste haldamisega peavad Euroopa Liidu liikmesriigid ise hakkama saama. See tähendab Eesti avaliku sektori jaoks suurt väljakutset. Soov Euroopa Liidu struktuurifondide tegevust ja tegevusega seonduvat sõnavara lähemalt tutvustada oli käesoleva magistriprojekti koostamise peamiseks põhjuseks.

Sissejuhatus

Euroopa Liidu struktuurifondide toetuste olulisust Eesti riigi edasisele arengule ei saa alahinnata. Seetõttu tuleb lisaks struktuurifondide eesmärkide tutvustamisele tegeleda pikemalt ka toetuste andmisega seotud sõnavaraga. Struktuurifondidest toetuste taotlemine on toonud kaasa vajaduse Euroopa Liidu struktuurifondide tegevusega seotud terminite järele, sest selle valdkonna sõnaraamatuid ei ole Eestis veel välja antud. Käesolevasse sõnastikku on töö autor koondanud 319 Euroopa Liidu struktuurifondide tegevusega seotud eestikeelset terminit ja nende saksakeelsed vasted. Käesoleva magistritöö koostamise tingis praktiline vajadus pakkuda Euroopa Liidu struktuurifondide toetustega seonduvate terminitele vasteid saksa keeles. Töö autoril on olnud võimalus olla praktilal Hamburgi majandusministeeriumi struktuurifondide toetustega tegelevas osakonnas ja ta on seetõttu teadlik vajadusest struktuurifondide tegevusega seonduvate saksakeelsete terminite järele. Enamik materjale struktuurifondide kohta on inglisekeelsed, kuid võimalik edasine koostöö Eesti Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahel tähendab, et Eesti riigiametnikel on vaja ka saksakeelseid termineid teada. Seetõttu on sõnastiku keelesuund eesti-saksa valitud eesmärgiga pakkuda selle sõnastiku kasutajale võimalust tutvuda Eestile struktuurifondidest toetuste taotlemisel oluliste terminite vastetega saksa keeles. Tegemist on tõlkesõnastikuga, milles fikseeritakse eestikeelsete terminite adekvaatsed tõlkevasted. Sõnastiku kasutajateks oleksid Euroopa Liidu struktuurifondide tegevusest ja toetuste taotlemisest huvitatud isikud ja organisatsioonid, kes tahavad Euroopa Liidu regionaalpoliitikaga lähemalt tutvuda ja soovivad struktuurifondidest toetusi taotleda. Käesolev magistripjekt algab sissejuhatusega, millele järgneb Euroopa Liidu struktuurifondide toetuste süsteemi ja taotlemise korda tutvustav osa. Edasi käsitletakse struktuurifondide ajalugu ja toetuste taotlemise põhimõtteid ning toetuste taotlemise protsessi. Et magistripjekti põhieesmärgiks on terminoloogilise nimestiku koostamine, käsitletakse järgnevas osas sõnastiku koostamise põhimõtteid, terminite valiku kriteeriume ja terminibaasi koostamisel esilekerkinud sisulisi probleeme ning kommenteeritakse sõnastiku ülesehitust ning kasutamist. Sellele järgneb tähestikulises järjestuses sõnastik, kokkuvõte, magistripjektiis kasutatud materjalide nimekiri ning

saksakeelne lühikokkuvõte. Käesolevas sõnastikus on kasutatud struktuurifondide saksakeelseid lühendeid. Käesoleva magistriprojekti raames koostatud sõnastik ei ole seletav, kuid terminitele, mis on struktuurifondide tegevuse puhul üliolulised ja sarnanevad üldkeele mõistetega, on nende antud valdkonnaga parema seostamise huvides lisatud seletus. Magistriprojektis kasutatava sõnavara kogumise põhiallikad olid Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu määrused, internetis leiduvad Euroopa Liidu sõnastikud, struktuurifondide eestikeelne internetilehekülg ja sellel leheküljel leiduv sõnastik, Eesti Vabariigi Siseministeeriumi koduleheküljel leiduva rahvusvahelise projektijuhtimise käsiraamatu sõnastik, Saksamaa liidumaade ministeeriumite koduleheküljed ja struktuurifondide kohta ilmunud trükised. Enamik selle magistriprojekti koostamisel kasutatud materjale pärineb internetist, sest Euroopa Liidu struktuurifondide kohta on Eestis välja antud vähe raamatuid ja seetõttu rakendab töö autor käesolevas magistriprojektis kasutatud materjalidele viitamisel Tartu Ülikooli Euroopa Kolledži koostatud magistritööde koostamise ja kaitsmise juhendis antud soovitusi ilma autorita internetiallikatele viitamise kohta.

Käesolev sõnastik ei ole kindlasti täiuslik ja pakub vaid väikese valiku struktuurifondidega seonduvast sõnavarast, kuid sõnastiku koostaja loodab, et käesolevast sõnastikust on kasu struktuurifondide tegevusest parema ülevaate saamisel ja ka toetuste taotlemisel.

1. Euroopa Liidu struktuurifondide toetuste süsteem ja taotlemise kord

1.1. Euroopa Liidu struktuurifondide ajalugu

Euroopa Liit, mille loomise üheks mõtteks oli majanduse ja sotsiaalse ühtsuse edendamine Euroopas, tegutseb aastaid selle eesmärgi nimel. Igal aastal jagab Euroopa Liit (edaspidi EL) toetustena välja miljardeid eurosid. Enamikke EL-i toetusi ei maksa välja Euroopa Komisjon, vaid kohalikud riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused. See kehtib nii ühise põllumajanduspoliitika raames tehtavatele väljamaksetele, kui ka enamikele maksetele, mida tehakse struktuurpoliitiliste finantsinstrumentide ehk struktuurifondide (Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond, Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond ja Kalanduse Arendusrahastu) tegevuse raames, mis moodustavad kõige olulisema osa EL-i rahalise abi vahenditest. Euroopa Komisjon maksab otsetoetusi riiklikele või mitteriiklikele organisatsioonidele ning juriidiliselt iseseisvatele organisatsioonidele (kõrgkoolidele, ettevõtetele, huviühingutele ning mitteriiklikele organisatsioonidele, erijuhtumitel ka üksikisikutele). Niimoodi toetab ta teisi Euroopa Ühenduse poliitikavaldkondi nagu teadustööd ja arengut, haridust ja kutseõpet, keskkonnakaitset, tarbijakaitset, ja informatsiooni liikumist (EU Finanzhilfen). EL-i struktuurifondid mängivad liidu sees valitsevate regionaalsete ebavõrdsuste kõrvaldamisel ja toetuste jagamisel üliolulist rolli.

Struktuurifondide teke on tihedalt seotud terve EL-i kujunemise ja arengu looga. Fondide loomise peamisteks põhjusteks olid nii EL-i pidev laienemine kui ka liidu ees seisvate ülesannete hulga pidev suurenemine. 1951. aastal kirjutasid 6 riiki: Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa Liitvabariik, Itaalia, Luksemburg ja Holland alla Euroopa Sõja- ja Terasühenduse asutamislepingu, millest sai alguse Euroopa ühinemise lugu. Juba 1957. aastal allakirjutatud Euroopa Majandusühenduse lepingu preambulas mainiti vajadust liikmesriikide piirkondade vahelisi sotsiaalseid ja majanduslikke erinevusi vähendada. Liidu pideva laienemisprotsessi käigus kasvas organisatsiooni liikmesriikide arv ja suurenes valdkondade arv, mille reguleerimisega liit tegelema pidi. Algne koostöö majanduse valdkonnas laienes peagi ka sotsiaalpoliitikale,

keskkonnakaitseküsimustele ja regionaalpoliitikale. Ühenduse laienemise protsessi käigus loodi kõigi ülesannetega paremaks hakkama saamiseks neli struktuurifondi ja pandi paika nende eesmärgid (Europa in 12 Lektionen).

Struktuurifondide tähtsus on pärast EL-i laienemist pidevalt tõusnud. Praegune EL koosneb paljudest regioonidest, mis erinevad ajaloo, traditsioonide, kultuuri, keele, majandusliku arengutaseme ja mitmete teiste näitajate poolest. Majanduslikud erinevused on küllaltki suured: 10 rikkamat regiooni on kolm korda jõukamad kui 10 vaesemat ja investeerivad oma majandusse kolm korda enam. Regioonide majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste tasandamine ning tasakaalustatud areng on praeguseks üks EL-i peamisi prioriteete (EL-i struktuurifondid).

Struktuurifonde on kokku neli:

- Euroopa Sotsiaalfond (ESF) loodi 1960. aastal ning on aastate jooksul Euroopa tööturupoliitikas arvestatavaks vahendiks kujunenud. Fondi tegevus keskendub töötajate ümberõppele ja uute töökohtade loomisele. ESF keskendub peamiselt toetusele, mida inimesed vajavad oma tööalase konkurentsivõime suurendamiseks, kuid võib ka aidata täiustada süsteeme ja struktuure, et tööturg toimiks ise paremini. Fond keskendub eelkõige sihtala 1 süsteemide ja struktuuride toetamisele;
- Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF) asutati 1975. aastal. Fond toetab Maastrichti lepingu Artikkel 130c alusel kokku lepitud regioonides sihtalasid 1 ja 2. Fondi üldeesmärk on toetada majandustegevuse- ja infrastruktuuride arendamist. Fond abistab mahajäänud regioone eelkõige investeeringutega tootmisse, infrastruktuuri ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arengusse;
- Euroopa Põllumajanduse Arenduse- ja Tagatisfond (EAGFL) loodi 1962. aastal, selle arendusfondi ülesanne on ergutada struktuurimuutusi. Fond toetab vastavalt Maastrichti lepingu artikkel 39-le ühise põllumajanduspoliitikaga seotud reforme, sealhulgas põllumajanduse kui ka maaelu ümberkorraldamist, lisategevuse arendamist maal ning investeeringuid maaregioonide infrastruktuuri;
- Kalanduse Arendusrahastu (FIAP) asutati 1993. aastal ja lahendab kalanduse valdkonna struktuurseid probleeme. Fond tegeleb kalalaevastike

restruktureerimise ja moderniseerimisega, teatud merealade kaitsega ning kalandussektori edendamisega (EL-i struktuurifondid).

EL-i regionaalpoliitika põhineb rahalisel solidaarsusel. Osa rahast, mille liikmesriigid Euroopa Ühenduse eelarvesse maksavad, jaotatakse ebasoodsas olukorras olevate piirkondade ja elanikegruppide vahel ära. Aastatel 2000 – 2006 on selleks tegevuseks ette nähtud kolmandik ühenduse eelarvest ehk 213 mld eurot. Sellest 195 mld jagavad laiali struktuurifondid.

Struktuurifondide tegevus jälgib täpselt määratletud esmatahtsate eesmärkide saavutamist:

1. 70% rahalistest vahenditest läheb arengus mahajäänud piirkondade struktuuriliseks kohandamiseks (eesmärk 1).
2. 11,5% vahenditest kulub struktuuriliste raskustega piirkondade, milles elab 18% liidu rahvastikust, majanduslikuks ja sotsiaalseks ümberkujundamiseks (eesmärk 2).
3. 12,3% vahenditest kulutatakse haridus- ja koolitussüsteemide ja tööhõive edendamiseks (eesmärk 3) (Im Dienst der Regionen).

Struktuurifondide eelarvest finantseeritakse täiendavalt ka ühenduse algatusi, mille kaudu rahastab EL muudest struktuurifondide programmidest erinevaid tegevusi. Seega on need oma olemuselt struktuurifondide eesmärgi täiendavad rahastusallikad. Algatuste eesmärgiks on rakendada uuenduslikke lähenemisviise regionaalprobleemide suhtes, mis on ühised kõikidele EL-i liikmesmaadele. Ühenduse algatused peaksid soodustama ka sarnaste küsimustega tegelevate inimeste ja organisatsioonide riikidevahelisi võrgustikke ning aitama jagada kogemusi liikmesriikide ja piirkondade vahel.

Praegu on olemas neli ühenduse algatust (INTERREG, EQUAL, URBAN, LEADER), millest Eestis rakendatakse esimesel struktuurifondide programmeerimisperioodil ehk ajavahemikul 2004-2006 ainult kahte – EQUAL-i ja INTERREG-i:

- INTERREG – edendab piirideülest, riikide- ja regioonidevahelist koostööd läbi partnerluste moodustamise soodustamiseks piirkondade tasakaalustatud arengut;
- EQUAL– toetab ja soodustab riikidevahelist koostööd igasuguse tööturul esineva diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vastu võitlemiseks (Euroopa Ühenduse algatused).

Nagu eespool nimetatud, kulub suur osa EL-i eelarvest struktuurifondide tegevuse rahastamisele. Seetõttu kontrollitakse raha jaotamist väga täpselt. Järgnevas peatükis kirjeldatakse põhimõtteid, mida tuleb struktuurifondidest toetuste taotlemisel jälgida.

1.2. Toetuste taotlemise põhimõtted

Et struktuurifondid jagavad laiali väga suuri summasid, jälgitakse abi andmist väga täpselt ja teostatakse kogu toetuste andmise protsessi jooksul kontrolli nii taotlustega tegelevate ametnike kui ka taotlejate üle. Struktuurifondidest toetuste saamiseks on kehtestatud kindlad kriteeriumid, millele abi taotlevad riigid peavad vastama. Struktuurifondide raha planeerimiseks ja kasutamiseks on EL sätestanud rea põhimõtteid:

- programmilisus – EL rahastab pikaajaliste programmide elluviimist, mitte üksikprojekte. See põhimõte eeldab, et liikmesriik koostab pikaajalise strateegilise arengukava, selle alusel käivitatakse rida meetmeid;
- kontsentreeritus – vahendeid pole mõtet pillutada kõikvõimalikesse valdkondadesse, vaid tuleb suunata sinna, kus probleemid on teravaimad ja arengupotentsiaal suurim. Samuti suunab EL regionaalpoliitika vahendeid piirkondadesse, kus on abi kõige rohkem vaja, andes vähem arenenud regioonidele seega eelisarengu võimaluse;
- subsidiaarsus – projektide valik ja rakendamine toimub liikmesriigi keeles ja liikmesriigis, mitte Brüsselis;
- partnerlus – fondide vahendeid ei planeeri ja jaga ainult ametnikud, vaid protsessi on kaasatud ka kolmanda sektori, omavalitsuste ja muude huvigruppide esindajad;
- täiendavus – EL toetab Eesti enda kulutusi valdkondades, mida soovitakse eelisarendada. Seega peab kõikidel raha saavatel meetmetel olema tagatud ka Eesti avaliku sektori poolne kaasfinantseerimine;
- seire – EL vahendite kasutamine on tihedalt hinnatud, auditeeritud ja kontrollitud, et tagada kogu abiraha sihipärane ja täpne kasutamine (EL rahalise abi põhimõtted).

EL on jaotatud statistiliste territoriaalüksuste nomenklatuuri (NUTS-i) järgi kolmeks sihtalaks, mis vastavad kolmele eelpool mainitud esmatähtsale eesmärgile ja mis

Euroopa Liidu struktuurfondidest toetust saavad. Eesti kuulub sihtala 1 alla. See sihtala aitab kaasa Euroopa Liidu vaeseimate piirkondade arengule, kus sisemajanduse kogutoodang (SKT) elaniku kohta on vähem kui 75% ühenduse keskmisest. Sihtala 2 on suunatud struktuuriliste raskustega piirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele ümberkorraldamisele. Need on piirkonnad, mis sõltuvad ühest tootmisharust ja mille majandus vajab mitmekesistamist. Sihtala 3 tegeleb inimressursside arendamisega väljaspool sihtalasid 1 ja 2. Sihtala peamiseks ülesandeks on eelkõige haridus-, koolitus- ja tööhõivepoliitikate ning vastavate süsteemide kaasajastamine (EL-i sihtalad).

Struktuurifondide vahendeid suunatakse liikmesriigile mitmeaastase arengukava või programmi alusel. Riiklik arengukava on EL liikmesriigi valitsuse poolt Euroopa Komisjonile esitatav arengudokument, mis sisaldab toetust vajavate prioriteetsete valdkondade üksikasjalikku kirjeldust. Mitmeaastase planeerimise vahendina hõlmab arengukava niihästi riiklikke, regionaalseid kui ka valdkondlikke eelisarendatavaid prioriteete, meetmeid ning eesmärgi. Arengukava peab muuhulgas sisaldama järgmist informatsiooni:

- sotsiaal-majandusliku olukorra analüüs peamiste sektorite kaupa (tugevad ja nõrgad küljed);
- strateegia ja eesmärkide püstitus (arenguvõimalused);
- prioriteetide ja meetmete määratlus;
- rahastamiskava prioriteetide ja meetmete elluviimiseks (nii riikliku kui ka EL poolse kaasfinantseerimise näitamine).

Kui sihtalaga 1 seotud arengukava rahalised eraldised ei ületa oluliselt 1 miljardi euro piiri või jäävad sellest allapoole, esitavad liikmesriigid oma riikliku arengukava ühtse programmdokumendi kujul. See dokument tuleb esitada Euroopa Komisjonile, olles kaasrahastatavate tegevuste osas peamiseks läbirääkimiste teemaks liikmesriigi ja Komisjoni vahel (Riiklik arengukava).

1.3. Struktuurifondide toetuste taotlemise protsess

Struktuurifondide toetuste taotlemise puhul kehtib põhimõte, et abi haldamisega peavad liikmesriigid ise hakkama saama, Euroopa Komisjon kontrollib vaid haldus- ja kontrollisüsteemide tõhusust. Seega määratleb iga liikmesriik ise ametiasutused, kes toetuste määramisega, väljamaksmisega ja kontrolliga tegelevad. Eestis esitab struktuuritoetuse taotleja oma taotluse alati rakendusüksusele. Rakendusüksus tegeleb Eesti riikliku arengukava meetme rakendamisega, s.o menetleb laekuvaid taotlusi, teeb rahastamisotsuseid, jälgib projekti rakendamist ning teostab kontrolli projekti elluviimise üle.

Struktuuritoetuse taotlusvorm on kõige olulisem infoallikas, mille alusel toimub otsustamine, kas taotleja ja tema projekt vastavad esitatud põhitingimustele ja kriteeriumidele. Taotlus struktuuritoetuse saamiseks koosneb vormikohasest kirjalikust avaldusest ja sellele lisatud dokumentidest ning see peab olema taotleja poolt allkirjastatud. Projektitaotluste hindamine jaguneb kahte etappi: taotluste tehnilise ja finantsvastavuse kontroll ning taotluste sisulise kvaliteedi hindamine. Esmase ehk tehnilise hindamise faasis hinnatakse korrektelt esitatud projektitaotluste vastavust riikliku arengukava programmitäiendis esitatud projektivaliku tuumikkriteeriumidele. Kõik tehnilise hindamise faasis läbinud ja nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused lähevad edasi sisulise hindamise vooru, kus toimub projektide kvaliteedi hindamine. Taotlusi hindab sõltuvalt meetme rakendusüksuse poolt kehtestatud eeskirjadest kas hindamiskomisjon või sõltumatute ekspertide kogu. Toetuse taotlemist ja eraldamist käsitleva meetme tingimuste määрусega kehtestatud hindamiskriteeriumide alusel selgitatakse taotluste paremusjärjekord. Projektitaotluste hindamis- ja valikuprotsess kuulub tervikuna dokumenteerimisele. Taotluste hindamise tulemusena otsustatakse taotluse rahuldamine (projekti kaasrahastatakse) või rahuldamata jätmine (projekt jääb toetusest ilma Rakendusüksuse juhti poolt tehtav lõppotsus edukaks osutunud taotluse EL struktuurifondist kaasrahastamise kohta tehakse haldusotsusena. Rakendusüksuse esindaja teatab taotlejale kirjalikult otsustest nii projekti heakskiitmise (kaasrahastamise) kui ka mitterahastamise kohta (Taotluste esitamine).

2. Sõnastiku koostamise põhimõtted

2.1. Terminite valiku kriteeriumid

EL struktuurifondid ja nende poolt antavate toetuste taotlemine ja saamine on Eestile alles uus valdkond. Eesti Vabariik on olnud vaid ühe aasta EL-i liikmesriik. EL-i struktuurifondid on vaesematele liikmesriikidele äärmiselt olulised finantsinstrumendid, mis mõjutavad Euroopa Liidu poliitikat mitmetes valdkondades. Struktuurifondide tegevusega seotud sõnavara pärineb erinevatest valdkondadest nagu näiteks poliitika, majandus ja õigus jne. Tegemist on riigivalitsemist iseloomustava sõnavaraga. Struktuurifondide tegevuse aluseks on üldsõnalised poliitilised põhimõtted nagu majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamine, naiste ja meeste võrdõiguslikkuse tagamine, huvigruppide kaasamine ning avaliku ja kolmanda sektori vaheline koostöö. Samas pärineb struktuurifondidest toetuste taotlemise protsessis kasutatav sõnavara majanduse ja õiguse valdkonnast. Näiteks on olulisteks terminiteks *kuludeklaratsioon*, *riigihange*, *finantsaruanne* ja *abikõlblikkus* jne. Struktuurifondide toetuste puhul mängib äärmiselt olulist rolli ka projekti koostamise ja läbiviimisega seotud sõnavara. Projektide oskuslik formuleerimine ja kavandamine tähendab struktuurifondide kaasfinantseeringu saamist. Täpne sõnastus ja adekvaatse terminoloogia valdamine aitavad kindlasti projekti edukusele kaasa.

Käesolevasse sõnastikku on töö autor püüdnud valida sõnavara kõigist eelpool nimetatud valdkondadest. Et tegemist on väikesemahulise sõnastikuga, on autor proovinud koondada kokku põhitermineid Euroopa Liidu struktuurifondide kohta ja anda eestikeelsetele mõistetele saksakeelsed vasted. Et struktuurifondide kohta on ilmunud vähe trükiseid, oli terminite kogumise peamiseks allikaks struktuurifondide tegevust reguleerivad Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu määruste eestikeelsed tekstid ja nendele lisaks ka Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumi hallatav struktuurifondide eestikeelne kodulehekülg, mis annab ülevaate struktuurifondide tegevusest Eestis ja Eesti Vabariigi riiklikust arengukavast. Terminite saksakeelseid vaseid otsis töö autor Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu saksakeelsetest õigusaktidest ja kasulikuks allikaks osutusid ka Saksamaa liidumaade, näiteks Berliini linna ja Brandenburgi liidumaa, samuti EL-i koduleheküljel asuvad internetisõnastikud struktuurifondide tegevuse kohta. Samuti kasutati Eesti Vabariigi Siseministeeriumi

koostatud projektisõnastikku. Käesolev magistriprojekt ei sisalda kaugeltki kõiki struktuurifondidega seonduvaid termineid, kuid peaks pakkuma ülevaadet sõnavarast, millega struktuurifondide toetuste taotlejad kokku puutuvad.

2.2. Sõnastiku koostamisel tekkinud probleemid

Pärast EL-iga liitumist ei pea Eesti mitte ainult harjuma struktuurifondide toetuste haldamisega, vaid omandama ka vastava valdkonna kohta käiva sõnavara. Terminid *ebasoodus piirkond*, *sotsiaal- ja majanduspartner*, *sihtala 1* jne on ka Eesti ametnikele ja toetuste taotlejatele uued, sest nad iseloomustavad EL-i struktuurifondide kohta käivat terminoloogiat, millega Eestil on siiani vähe kokkupuuteid olnud. Tegemist on ametnike keelega, mis tavakodanikule sageli mõistmatuks jääb ja mille parandamise ja juurutamisega on vanad liikmesriigid juba aastaid vaeva näinud. Eesti oskuskeele ja oskussõnavara edendamise tähtsust on maininud mitmed olulised keeleteadlased oma töödes (Erelt 1982; Kull 2000; Mereste 2000) ning tundub, et liitumisel EL-iga on tekkinud uus valdkond, mille sõnavara edendamise tähtsust alahinnata ei saa. Euroskeptikud on nimetanud meie emakeele risustamist nn eurokeele üheks kaotuseks Eesti liitumisel EL-ga. Tõepoolest on EL-i terminite tõlkimine probleematailine ja see kehtib ka struktuurifondide tegevusega seonduvate terminite kohta.

Kõigepealt on struktuurifondidega seostuv sõnavara äärmiselt lai ja hõlmab väga erinevaid valdkondi. Tegemist on struktuurifondide tegevust iseloomustava sõnavaraga, mille kasutajaks on peamiselt ametnikud. E.Oksaar, kes eristab igapäevakeelt ja erialakeelt, väidab, et erialakeeltele peetakse omaseks järgmisi tunnuseid: selgus ja ühemõttelisus, väljendite formaliseeritus ja normeeritus ja rahvusvahelisus (Oksaar 1999: 202). EL-i struktuurifondidega seonduv terminoloogia on vaieldamatult rahvusvaheline, millest tuleneb ka tema suurimaid probleeme – paljusid termineid kasutatakse vaid ühekeelsetena. Näiteks kasutatakse saksakeelsetes EL-i tekstides inglisekeelseid vasteid. Mõiste *soolise võrdsuslikkuse süvalaiendamine* inglisekeelset vastet *Gender Mainstreaming* kasutatakse ka saksa keeles. Saksamaa erinevate liidumaade ministriumite kodulehekülgedel, näiteks Alam-Saksimaa sotsiaalministeeriumi kodulehekülgedel, kasutatakse väljendit *Gender-Mainstreaming*

Ansatz, kui räägitakse meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisest. Tegemist on ingliskeelse mõistega, mida saksa keelde ei tõlgitagi ja teksti lugeja tekstist parema arusaamise huvides tuleks see mõiste ingliskeelseks jätta. EL on aastaid püüdnud oma terminoloogiat lihvida, kuid samas tunnistab Euroopa Komisjon ka ise, et tõlkimisel tuleks lähtuda teksti lõppkasutaja vajadustest (Fight the Fog). Et terminit *soolise võrdõiguslikkuse siivalaiendamine* kasutavad peamiselt ametnikud, kes seda terminit vaid ingliskeelsena kasutavad, võib ta saksa keelde tõlkimata jäädagi või tõlget ei hakata kunagi kasutama. Samuti puudub struktuurifondide terminitel selgus ja ühemõttelisus. Selle näitena võib tuua terminid *eelkontroll* ja *järeldkontroll*. Saksakeelsetes materjalides, näiteks Euroopa Nõukogu määruses nr 1260/1999, mis kehtestab üldised struktuurifondide kohta käivad reeglid, kasutatakse vasteid *Ex-ante Kontrolle* ja *Ex-post Kontrolle*, mis ei ole samuti saksakeelsed vasted, vaid segu mitmest keelest. LEO internetisõnastiku kohaselt kasutatakse ühendit *ex-post* saksa keeles majanduse ja õiguse valdkonnas, aga ühendit *ex-ante* saksa keeles ei kasutata. Sama määruse ingliskeelses variandis kasutatakse sõnu *ex-ante evaluation* ja *ex-post evaluation* ning prantsusekeelses variandis *évaluation ex ante* ning *évaluation ex post*. Nende terminite puhul võib järeldada, et nad pärinevad EL-i mitmeid kordi ümber tõlgitud õigusaktidest. R. Kulli väite kohaselt tagab oskuskeele suurema täpsuse üldkeelega võrreldes eelkõige oskuskeele sõnavara korrastatus ja korrastatud mõistesüsteemidel põhinev täpsus (Kull 2000: 547). Seda EL-i sõnavara kohta küll öelda ei saa.

Ühinemine EL-iga on toonud eesti keelde palju uusi termineid, mille kasutamist ja vorme veel kujundama peaks. Süstemaatiline terminoloogiatöö vajab aga pidevat keeleteadlaste ja erialapetsialistide koostööd, kes uusi termineid ka kasutama hakkaksid. Paljude EL-iga seonduvate terminite puhul, mille eestikeelset vastet on püütud reformida, on siiski kasutusel vana variant. "Oskussõna on rahvusvahelise termini eesti keeles üldtuntud ja –tarvitav vaste. Ta on sisult küllaltki tabav, suhteliselt lühike, produktiivne, heakõlaline ja suupärane" (Mereste 2000: 63). Heaks näiteks on sõna *struktuurifond*, millele Emakeele Selts pakkus 2002. aastal toimunud sõnavõistluse tulemusena välja parema eestikeelse variandi *tõukefond*. Pärast kolme aasta möödumist peab mainima, et sõna *struktuurifond* on jäänud kasutusse ja struktuurifondide eestikeelses internetisõnastikus soovitatakse seda kasutada *tõukefondi* asemel.

EL-iga seotud terminite oskuslik tõlkimine on olulisem kui kunagi varem, kuid EL-i sõnaraamatuid on siiani vähe välja antud. Mahukamaks seni välja antud sõnaraamatuks on viiekeelne EL-i sõnaraamat, mis annab küll ülevaate olulisematest EL-iga seotud terminitest, kuid sisaldab vähe struktuurifondide kohta käivat sõnavara. Struktuurifondide teema ei olnud selle sõnaraamatu välja andmise ajal veel Eestile aktuaalne teema. Nüüd on struktuurifondide teema Eestile olulisem kui kunagi varem ja uued sõnaraamatud äärmiselt vajalikud.

Ametnikud ei tohi oma tööd tehes unustada, et nad esindavad oma riiki. Ametnike poolt kasutatava keele korrastamine on pärast EL-iga liitumist olulisem kui kunagi varem, sest tegemist on keelega, millega langetatakse riigile ja rahvale olulisi otsuseid. "Iga seadus esindab Eesti Vabariiki. Kehvas keeles seadus esindab kehva, ladusas keeles seadus väärt vabariiki. Seaduse keeles väljendub suhtumine Eesti Vabariigisse riigikeele kasutamise kultuuri kaudu. (Alasi *et al* : 5). Sama võib öelda ka EL-i seadusandluse kohta. EL-ile heidetakse ette kaugust oma kodanikest ja ebaselgeid eesmärke. See väljendub ka EL-i tegevusega seonduvas sõnavaras.

2.3. Märkused sõnastiku kasutuse ja ülesehituse kohta

Käesolev sõnastik sisaldab lihtvasteid, ilma definitsioonide, viidete ja grammatiliste vormideta. Selgitused on antud vaid terminitele, mis sarnanevad üldkeelesõnadega. Seetõttu eeldatakse kasutajalt keele oskust sellisel määral, mis võimaldab sõnastikus leiduvaid termineid õiges kontekstis korrektselt kasutada.

Sõnastiku lähtekeeleks on eesti keel ning terminitele on antud saksakeelne vaste, vajaduse korral sünonüüm. Nimisõnad on antud reeglina ainsuse vormis, mitmust on kasutatud juhul, kui sõna või sõnaühend esineb tavaliselt mitmuses.

Et magistriprojekti koostamise eesmärgiks on olnud luua võimalikult kasutajasõbralik sõnastik, järgib käesolev sõnastik alfabeetilist printsiipi. Sõnastiku märksõnad on järjestatud vastavalt eesti tähestikule.

Tähenduselt lähedased saksakeelsed vasted on eraldatud kaldkriipsuga (/), kaugemad semikooloniga (;).

Saksakeelsete mõistete sugu antakse sõnastikus soomärkidega *f* (feminiin), *m* (maskuliin) ja *n* (neutrum).

Näiteks:

direktiiv   Richtlinie *f*

Juhul kui mõistet kasutatakse mitmuses, seisab saksakeelse vaste taga lühend *pl* (plural).

Näiteks:

struktuurivahendid   strukturpolitische Instrumente *pl*

Kui mõiste koosneb kahest sõnast, seisab põhisõna käänat näitav soomärk genitiivi käändes oleva sõna taga.

Näiteks:

väljamakse tegemine   Ausführung der Zahlung *f*

Terminite puhul, mis sarnanevad üldkeelee terminitega, on nende paremaks seostamiseks antud valdkonnaga antud ümarsulgudes sõnaseletused.

Näiteks:

aruandlus (liikmesriigi poolt riikliku arengukava rakendamise tõhusust kajastav regulaarne tegevus)   **Berichterstattung** *f*

Kui sõnastikus esitatud märksõna nimisõna ees seisab omadussõna, siis paikneb sõnaühend sõnastikus omadussõna alusel.

Näiteks:

S
siseriiklikud õigusaktid   **innerstaatliche Rechtsvorschriften** *pl*

Kui nimisõna esineb koos omadussõnaga, siis on omadussõna lõpp vastava nimisõna sootunnuseks.

Näiteks:

struktuuriline kohandamine   **strukturelle Anpassung**

Eesti- saksa Euroopa Liidu struktuurifondide sõnastik

A	
aastaaruanne	Jahresbericht <i>m</i>
abi (<i>EL-i struktuurifondide pakutavad abivormid, milleks on: rakenduskavad või ühtsed programmdokumendid, ühenduse algatuste programmid, tehnilise abi ja uuenduslike meetmete toetus</i>)	Interventionen <i>pl</i>
abikõlblikkus	Beihilfefähigkeit <i>f</i> / Förderfähigkeit <i>f</i> / Zuschussfähigkeit <i>f</i> ; Förderbarkeit <i>f</i>
abikõlblikkuskriteeriumid	Auswahlkriterien <i>pl</i> / Förderkriterien <i>pl</i>
abikõlblikud kulud	förderfähige Kosten <i>pl</i> / zuschussfähige Kosten <i>pl</i>
abipoliitika	Interventionspolitik <i>f</i>
abi tühistamine	Abschaffung von Interventionen <i>f</i>
akvakultuur	Aquakultur <i>f</i>
allhange	Unterauftrag <i>m</i>
allhankija	Subunternehmer <i>m</i>
allkomisjon	Unterausschuss <i>m</i>
allprogramm	Unterprogramm <i>n</i>
aluslepingud	Gründungsverträge <i>pl</i>
ametiasutus	Amt <i>n</i> / Behörde <i>f</i> / Dienststelle <i>f</i>
andmete kontroll	Plausibilitätskontrolle <i>f</i>
arengukava (<i>liikmesriigi poolt ettevalmistatud riiklik või piirkondlik kava struktuuripoliitika eesmärkide saavutamiseks</i>)	Entwicklungsplan <i>m</i> / Förderkonzept <i>n</i>
arengukoostöö	entwicklungspolitische Zusammenarbeit
arengupiirkond	Entwicklungsgebiet <i>n</i>
arengupoliitika	Entwicklungspolitik <i>f</i>
arenguregioon	Entwicklungsgebiet <i>n</i> / Entwicklungsregion <i>f</i>
arengus mahajäänud piirkonnad	Regionen mit Entwicklungsrückstand <i>pl</i> / rückständige Gebiete <i>pl</i>
aruandekohustus	Berichtspflicht <i>f</i>
aruandlus (<i>liikmesriigi poolt riikliku arengukava rakendamise tõhusust kajastav regulaarne tegevus</i>)	Berichterstattung <i>f</i>
audiitor	Buchprüfer <i>m</i> / Rechnungsprüfer <i>m</i> / Wirtschaftsprüfer <i>m</i>
audit	Audit <i>n</i> / Rechnungsprüfung <i>f</i>
auditeerimine	Buchprüfung <i>f</i> / Rechnungsprüfung <i>f</i> / Wirtschaftsprüfung <i>f</i>
auditeeriv asutus	Prüfstelle <i>f</i>
avatud koordineerimine	offene Koordinierung
D	
direktiiv	Richtlinie <i>f</i>

E	
ebasoodus piirkond	benachteiligtes Gebiet
eelhindamine	Ex-ante-Evaluierung <i>f</i> / Vorab-Bewertung <i>f</i>
eelkontroll	Ex-ante Kontrolle <i>f</i>
eelstruktuurivahend	strukturpolitisches Instrument zur Vorbereitung auf den Beitritt
eeltaotlus	Erstvorschlag <i>m</i>
eeskirjade eiramine	Unregelmäßigkeit <i>f</i>
eeskirjade eiramise kindlakstegemine	Feststellung einer Unregelmäßigkeit <i>f</i>
eesmärk 1	Ziel 1 <i>n</i>
eesmärk 2	Ziel 2 <i>n</i>
eesmärk 2	Ziel 3 <i>n</i>
eksperdiarvamus	Sachverständigengutachten <i>n</i>
ekspert	Sachverständige <i>m</i>
elektroonilised andmed	computergestützte Angaben <i>pl</i>
ennetusmeede	Präventivmaßnahme <i>f</i>
erandmeede	abweichende Maßnahme
esmatahtis eesmärk	vorrangiges Ziel
esmatahtis piirkond	vorrangig förderungswürdige Region
ettemakse	Vorauszahlung <i>f</i> / Vorschuss <i>m</i>
ettevõtlike arendamine	Entwicklung von Unternehmenstätigkeit <i>f</i>
Euroopa Investeerimispank	Europäische Investitionsbank
Euroopa Komisjon	Europäische Kommission
Euroopa Liit	Europäische Union
Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond	Europäischer Ausrichtungs- und Garantiefonds für die Landwirtschaft
Euroopa Regionaalarengu Fond	Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Euroopa Sotsiaalfond	Europäischer Sozialfonds
Euroopa tööhõivestrategia	Europäische Beschäftigungsstrategie
Euroopa Ühendused	Europäische Gemeinschaften <i>pl</i>
Euroopa Ühenduste Teataja	Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften <i>n</i>
Euroopa Ülemkogu	Europäischer Rat
F	
finantseerimine	Finanzierung <i>f</i>
finantseerimisparandus	Finanzkorrektur <i>f</i>
finantskontroll	Finanzkontrolle <i>f</i>
finantskontrollisüsteem	Finanzkontrollsystem <i>n</i>
finantsprotokoll	Finanzierungsvereinbarung <i>f</i>
H	
haldus	Verwaltung <i>f</i>
haldusakt	Verwaltungsakt <i>m</i>
haldus- ja kontrollisüsteem	Verwaltungs- und Kontrollsystem <i>n</i>

halduskontroll	Verwaltungskontrolle <i>f</i>
halduskulud	Verwaltungskosten <i>pl</i>
haldusmenetlus	Verwaltungsverfahren <i>n</i>
haldusotsus	Verwaltungsbeschluss <i>m</i>
haldussuutlikkus	Verwaltungskapazität <i>f</i>
hankeleping	Beschaffungsvertrag <i>m</i>
hindamine (<i>struktuurifondidest kaasrahastatavate programmide tulemuslikkuse analüüsimine nende kõikides aspektides</i>)	Bewertung <i>f</i> / Evaluierung <i>f</i>
hindamisaruanne	Bewertungsbericht <i>m</i> / Evaluierungsbericht <i>m</i>
horisontaalsed / läbivad teemad	Querschnittsaufgaben <i>pl</i> / Querschnittsziele <i>pl</i>
hüvitis	Ausgleichszulage <i>f</i>
I	
indikaator / näitaja	Indikator <i>m</i>
indikaatorileht	Indikatorblatt <i>n</i>
informatsiooni andmise kohustus	Auskunftspflicht <i>f</i>
infoühiskonna edendamise	Förderung der Informationsgesellschaft <i>f</i>
inimressurssi arendamine	Entwicklung von Humanressourcen <i>f</i>
intressitoetus	Zinsvergütung <i>f</i> / Zinszuschuss <i>m</i>
investeeringutoetus	Investitionsbeihilfe <i>f</i>
J	
juhend	Leitfaden <i>m</i>
juhtkomitee	Lenkungsausschuss <i>m</i> / Lenkungskomitee <i>n</i>
järelhindamine	Endbewertung <i>f</i> / Ex-post Evaluierung <i>f</i>
järelkontroll	Ex-post Kontrolle <i>f</i>
jätkusuutlik areng	nachhaltige Entwicklung
jätkusuutlikkus	Nachhaltigkeit <i>f</i>
K	
kaasfinantseerimisega projekt	Projekt auf Kostenteilungsbasis <i>n</i> / Vorhaben auf Kostenteilungsbasis <i>n</i>
kaasfinantseering	Kofinanzierung <i>f</i> ; Mitfinanzierung <i>f</i>
kahepoolne koostöö	bilaterale Zusammenarbeit
kalandus	Fischerei <i>f</i>
Kalanduse Arendusrahastu	Finanzierungsinstrument für die Fischerei <i>n</i>
kalandusest sõltuvad piirkonnad	von der Fischerei abhängige Gebiete <i>pl</i>
katseprojekt	Pilotprojekt <i>n</i>
keskkonnavalaste kitsendustega piirkonnad	Gebiete mit umweltspezifischen Einschränkungen <i>pl</i>
kirjalik kinnitus	Bestätigungsschreiben <i>n</i>
kohalik areng	lokale Entwicklung
kohalik arengualgatus	lokale Entwicklungsinitiative

kohapealne kontroll	Vor-Ort-Kontrolle <i>f</i>
komitoloogia	Ausschußwesen <i>n</i> / Komitologie <i>f</i>
kontrollimenetlus	Kontrollverfahren <i>n</i>
kontrolljalg	Kontrollpfad <i>m</i>
konsentreeritus	Konzentration <i>f</i>
konventsioon	Abkommen <i>n</i> / Konvention <i>f</i>
koondbilanss	konsolidierter Ausweis
korraldusasutus	Verwaltungsbehörde <i>f</i>
korrelatsioon	Korrelation <i>f</i>
kuluaruanne	Kostenabrechnung <i>f</i> / Spesenabrechnung <i>f</i>
kuludeklaratsioon	Ausgabenerklärung <i>f</i>
kulude hüvitamise põhimõte	Erstattungsprinzip <i>n</i>
kulude hüvitus	Kostenerstattung <i>f</i>
kulude-tulude analüüs	Kosten-Nutzen-Analyse <i>f</i>
kulutuste tõendamine	Ausgabenbescheinigung <i>f</i>
kutseõppetoetus	Berufsbildungsmaßnahme <i>f</i>
kvartaliaruanne	Quartalsbericht <i>m</i>
L	
laen	Darlehen <i>n</i>
laenuintress	Darlehenszins <i>m</i>
liikmesriik	Mitgliedsstaat <i>m</i>
liitumiskõnelused	Beitrittsverhandlungen <i>pl</i>
linnapiirkonnad	städtische Gebiete <i>pl</i>
lisanduvus	Zusätzlichkeit <i>f</i>
lõplik taotlus	Vollantrag <i>m</i>
lõplik toetuse saaja	Endbegünstigte <i>f, m</i>
lõpparuanne	Abschlussbericht <i>m</i> / Endbericht <i>m</i>
lõpphindamine	Endbewertung <i>f</i> / Endevaluierung <i>f</i> Ex-post Bewertung <i>f</i> / Ex-post Evaluierung <i>f</i>
lõppmakse	Abschlusszahlung <i>f</i> / Restzahlung <i>f</i>
lähimus / subsidiaarsus	Subsidiarität <i>f</i>
lähteandmed	Erstdaten <i>pl</i> / Ursprungsdaten <i>pl</i>
M	
maaelu areng	Entwicklung des ländlichen Raums <i>f</i> / ländliche Entwicklung <i>f</i>
maapiirkonnad	ländliche Gebiete <i>pl</i>
makseasutus	Zahlstelle <i>f</i>
maksevõimelisus	Zahlungsfähigkeit <i>f</i> / Solvenz <i>f</i>
maksuvabastus	Steuerbefreiung <i>f</i>
majandus- ja sotsiaalpartner	Wirtschafts- und Sozialpartner <i>m</i>
majanduslik ja sotsiaalne ebavõrdsus	wirtschaftliche und soziale Disparität
majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus	wirtschaftlicher und sozialer Zusammenhalt
meede (arengukavas nimetatud	Maßnahme <i>f</i>

<i>prioriteedi eesmärkide saavutamise abinõu. Meetmeks võib olla üks toetusskeem, rühm toetusskeeme või lihtsalt rahaliste toetuste kogum, millel on sama eesmärk)</i>	
menetluskäik	Verfahrensablauf <i>m</i>
mitmepoolne koostöö	multilaterale Zusammenarbeit
mitteriiklik organisatsioon	Nichtregierungsorganisation <i>f</i> / nichtstaatliche Organisation
mõjunäitaja	Wirkungsindikator <i>m</i>
mägipiirkond	Berggebiet <i>n</i>
määrus	Verordnung <i>f</i>
O	
omafinantseering	Eigenfinanzierung <i>f</i>
omavahendid	Eigenmittel <i>pl</i>
osalusmäär	Interventionssatz <i>m</i> / Beitragssatz <i>m</i>
ostujõu pariteet	Kaufkraftparität <i>f</i>
ostujõu standard	Kaufkraftstandard <i>m</i>
otsene eesmärk (<i>olukord, mida soovitakse saavutada konkreetse projekti tulemusena</i>)	unmittelbares Ziel
otsetoetus	Direktbeihilfe <i>f</i>
otsustamismenetlus	Beschlussverfahren <i>n</i>
P	
pakkumismenetlus	Vergabeverfahren <i>n</i>
parandusmeede	Abhilfemaßnahme <i>f</i>
partnerlus	Partnerschaft <i>f</i>
peadirektoraat	Generaldirektion <i>f</i>
perifeerne piirkond	peripheres Gebiet
piiriülene koostöö	grenzüberschreitende Zusammenarbeit
piirkondlik arengukava	regionaler Entwicklungsplan / regionales Entwicklungskonzept
pisteline kontroll	Stichprobenkontrolle <i>f</i>
prioriteet (<i>arengueelistus ehk toetusvaldkond, mis sisaldub liikmesriigi poolt Euroopa Komisjonile esitatud ja Komisjoni poolt heakskiidetud arengukavas (programmdokumendis). Prioriteediga on seotud kindlaksmääratud eesmärgid ja rahalised vahendid</i>)	Schwerpunkt <i>m</i> / Priorität <i>f</i>
programm (<i>struktuurifondi poolt finantseeritav mitmeaastane arengukava, mille koostamisel</i>)	Programm <i>n</i>

<i>osalevad regioonid, EL liikmesriigid ja Euroopa Komisjon)</i>	
<i>programmeerimine (mitmeetapiline organiseerimis-, otsustamis- ja rahastamisprotsess, millega rakendatakse ühenduse ja liikmesriikide mitmeaastast ühist programmi konkreetsete arengukavade alusel liikmesriikide arengueesmärkide saavutamiseks)</i>	Programmplanung <i>f</i>
programmeerimisperiood	Programmplanungszeitraum <i>m</i>
programmi kavand	Programmentwurf <i>m</i>
programmi kestvus	Laufzeit des Programms <i>f</i>
programmi kogumaht	Gesamtvolumen des Programms <i>n</i>
programmiperiood	Programmperiode, <i>f</i>
programmi tulemuslikkus	Leistungsfähigkeit des Programms <i>f</i>
programmi tulemuslikkuse näitaja	Leistungsindikator des Programms <i>m</i>
programmi täiend	Ergänzung zur Programmplanung <i>f</i>
<i>projekt (toetuse taotluses kirjeldatud tegevus, mille teostamiseks toetust taotletakse. Toetatav projekt on kindla eesmärgi, tähtaja ja eelarvega toetuse saaja poolt elluviidav tegevus)</i>	Projekt <i>n</i> / Vorhaben <i>n</i>
projektide taotlusvoor	Aufforderung zur Einreichung von Vorschlägen <i>f</i>
projektide valiku kriteeriumid	Auswahlkriterien für Projekte <i>pl</i>
projekti eelarve	Projektbudget <i>n</i>
projekti eeltingimused	Vorbedingungen des Projekts <i>pl</i>
projekti ettevalmistus	Projektvorbereitung <i>f</i>
projekti kestvus	Laufzeit des Projekts <i>f</i>
projekti kirjeldus	Projektbeschreibung <i>f</i>
projekti läbiviija	Projektträger <i>m</i>
projekti lähteülesanne	Aufgabenbereich des Projekts <i>m</i>
projektipartner	Projektpartner <i>m</i>
projekti planeerimine	Projektplanung <i>f</i>
projekti sisend	Projekteingabe <i>f</i>
projekti tegevusaruanne	Fortschrittsbericht des Projekts <i>m</i> / Lagebericht des Projekts <i>m</i>
projekti teostamine	Durchführung des Projekts <i>f</i>
projekti verstapostid	Meilensteine des Projekts <i>pl</i>
projekti väljund	Projektausgabe <i>f</i>
<i>projekti üldine eemärk (projekti kaugem siht, mille saavutamisele projekt on suunatud, kuid milleni jõudmiseks vajatakse mitmete projektide koostöö)</i>	Gesamtziel des Projekts <i>n</i>
proportsionaalsus	Verhältnismäßigkeit <i>f</i>
põhisumma	Pauschalbetrag <i>m</i>

põllumajandus	Landwirtschaft <i>f</i>
põllumajandusala	landwirtschaftliches Gebiet
põllumajanduse areng	Agrarentwicklung <i>f</i> / landwirtschaftliche Entwicklung
põllumajandustegevus	landwirtschaftliche Erwerbstätigkeit
põllumajandustoodang	landwirtschaftliche Erzeugung / landwirtschaftliche Produktion
R	
raamatupidamisdokumendid	Buchführungsunterlagen <i>pl</i>
rahastamine	Finanzierung <i>f</i>
rahastamiskava	Finanzierungsplan <i>m</i>
rahatrahv	Geldbuße <i>f</i>
rakendamise aastaaruanne	jährlicher Durchführungsbericht
rakendamise piirkond	Fördergebiet <i>n</i>
rakendamisotsus	Durchführungsbeschluss <i>m</i>
rakendusasutus	zuständige Stelle
rakenduskava	operationelles Programm
rakendussäte	Durchführungsbestimmung <i>f</i>
rakendusüksus	Bewilligungsbehörde <i>f</i>
rannikuala	Küstenregion <i>f</i>
regionaalne ebavõrdsus	regionales Ungleichgewicht
regionaalne / kohalik organ	Gebietskörperschaft <i>f</i>
regionaalpoliitika	Regionalpolitik <i>f</i>
regioon (<i>teatud EL-i struktuuripoliitika eesmärgile vastav sihtala, mida iseloomustab selle regiooni spetsiifiline olukord</i>)	Region <i>f</i> / Gebiet <i>n</i>
regioonidevaheline koostöö	interregionale Zusammenarbeit <i>f</i>
riigi ametiasutus	nationale Behörde
riigihange	öffentliche Beschaffung
riigihankeping	öffentlicher Auftrag
riikidevaheline koostöö	transnationale Zusammenarbeit
riiklik arengukava	nationaler Entwicklungsplan / nationales Entwicklungskonzept
riiklik toetus	staatliche Beihilfe
riskianalüüs	Risikoanalyse <i>f</i>
S	
sanktsioon	Sanktion <i>f</i>
seire (<i>pidev toetuste kasutamisega seotud tegevus, mille tulemusena tagatakse arengukava, meetme või projekti tulemuslik ja kvaliteetne rakendamine</i>)	Monitoring <i>n</i> / Begleitung <i>f</i> ; Überwachung <i>f</i>
seirekomitee	Monitoring-Ausschuss <i>m</i> / Begleitausschuss <i>m</i>

seirenäitaja	Begleitindikator <i>m</i>
seiresüsteem	Begleitsystem <i>n</i> / Monitoringsystem <i>n</i>
sihtala 1	Ziel-1-Gebiet <i>n</i> / Ziel-1-Region <i>f</i>
sihtala 2	Ziel-2-Gebiet <i>n</i> / Ziel-2-Region <i>f</i>
sihtala 3	Ziel-3-Gebiet <i>n</i> / Ziel-3-Region <i>f</i>
sihtrühm	Zielgruppe <i>f</i>
sisemajanduse kogutoodang	Bruttoinlandsprodukt <i>n</i>
siseriiklikud õigusaktid	innerstaatliche Rechtsvorschriften <i>pl</i>
solidaarsus	Solidarität <i>f</i>
soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine	Förderung der Gleichstellung von Männern und Frauen <i>f</i>
sotsiaalmajanduslik analüüs	sozioökonomische Analyse
sotsiaalne tõrjutus	soziale Ausgrenzung
statistiliste territoriaalüksuste nomenklatuur	Systematik der Gebietseinheiten für die Statistik <i>f</i>
strateegia (<i>prioriteetsete toetusvaldkondade kirjeldust koondav arengukava osa. Sisaldab kava üldeesmärke, prioriteete ning valitud strateegia põhjendus, samuti oodatavaid tulemusi</i>)	Strategie <i>f</i>
strateegiline planeerimine	strategische Planung
struktuuriabi	Strukturfondsinterventionen <i>pl</i>
struktuurifond	Strukturfonds <i>m</i>
struktuuriline kohandamine	strukturelle Anpassung
struktuuriliste raskustega piirkonnad	Regionen mit Strukturproblemen <i>pl</i>
struktuuripoliitika	Strukturpolitik <i>f</i>
struktuurivahendid	strukturpolitische Instrumente <i>pl</i>
struktuuripoliitiline meede	strukturpolitische Maßnahme
subsidiarsus	Subsidiarität <i>f</i>
subsiidium	Subvention <i>f</i>
suunis	Leitlinie <i>f</i>
T	
tagatis	Bürgschaft <i>f</i>
tagasimakse	Rückzahlung <i>f</i> / Rückerstattung <i>f</i>
tagastamatu toetus	nicht rückzahlbare Beihilfe / nicht rückzahlbare Förderung
taotlus (<i>struktuuritoetuse saamiseks toetuse taotleja poolt rakendusüksusele esitav vormikohane taotlus</i>).	Antrag <i>m</i>
taotluse esitamine	Antragstellung <i>f</i>
taotluse heakskiitmine	Bewilligung des Antrags <i>f</i>
taotluse kontroll	Prüfung des Antrags <i>f</i>
taotluse koostamine	Erarbeitung des Antrags <i>f</i>
teavitamis- ja avalikustamismeetmed	Informations- und Publizitätsmaßnahmen <i>pl</i>

tegelikult tehtud maksed	tatsächlich getätigte Ausgaben <i>pl</i>
tegevus (<i>toetuse saaja poolt elluviidav projekt või tegevus</i>)	Einzelvorhaben <i>n</i> / Operation <i>f</i>
tegevuskava	Aktionsplan <i>n</i>
tehniline abi	technische Hilfe / technische Unterstützung
teostatavusuuring	Durchführbarkeitsstudie <i>f</i> / Machbarkeitsstudie <i>f</i>
territoriaalüksus	Gebietseinheit <i>f</i>
toetus (<i>üldtermin EL-i poolt antavatele erinevatele abi liikidele</i>)	Förderung <i>f</i> / Beihilfe <i>f</i> / Zuschuss <i>f</i>
toetuse kasutamistõend	Verwendungsnachweis <i>m</i>
toetuse taotleja	Antragsteller <i>m</i>
toetuse tagasinõudmine	Rückforderung der Beihilfe <i>f</i> / Rückforderung der Förderung <i>f</i>
toetuse võimaldamine	Gewährung der Beihilfe <i>f</i> / Gewährung der Förderung <i>f</i>
toetuse saaja	Begünstigte <i>f, m</i>
toetuse ülemmäär	Höchstsatz der Beihilfe <i>m</i> / Höchstsatz der Förderung <i>f</i>
toetussumma	Beihilfebetrug <i>m</i> / Förderungsbetrag <i>m</i>
tulemusreserv	leistungsgebundene Reserve
tööhõive	Beschäftigung <i>f</i>
töökohtade loomine	Schaffung von Arbeitsplätzen <i>f</i>
tööstuspiirkonnad	industrielle Gebiete <i>pl</i>
U	
usaldusväärne finantsjuhtimine	Wirtschaftlichkeit der Haushaltsführung <i>f</i>
uuenduslikud meetmed	innovative Maßnahmen <i>pl</i>
V	
vabakaubandus	Freihandel <i>m</i>
vaesuspiir	Armutsgrenze <i>f</i>
vaheasutus	zwischengeschaltete Stelle
vahehindamine	Halbzeitevaluierung <i>f</i> / Halbzeitbewertung <i>f</i>
väljamakse arvestamine	Verbuchung der Zahlung <i>f</i>
väljamakse tegemine	Zwischenevaluierung <i>f</i> / Zwischenbewertung <i>f</i>
väljamakse	Ausführung der Zahlung <i>f</i>
väljamakse tegemiseks volituse andmine	Zwischenzahlung <i>f</i>
valim	Bewilligung der Zahlung <i>f</i>
viivis	einstweilige Maßnahmen <i>pl</i>
õrdsed võimalused	Stichprobe <i>f</i>
õigusrahnepoolseid riigid	Verzugszinsen <i>pl</i>
õigusrahnepoolseid riigid	Chancengleichheit <i>f</i>
õigusrahnepoolseid riigid	Rechtsgrundlagen <i>f</i>
õigusrahnepoolseid riigid	Rechtsgrundlagen <i>f</i>
õigusrahnepoolseid riigid	Rechtsanspruch <i>m</i>
õigusrahnepoolseid riigid	an wenigsten entwickelte Länder <i>pl</i>
Ä	
vaikesed ja keskmise suurusega äärepoolseimad alad	kleine und mittlere Unternehmen <i>pl</i>
vaikesed ja keskmise suurusega äärepoolseimad alad	Gebiete in äußerster Randlage <i>pl</i>
väljamakse	Zahlung <i>f</i>

Ü	
ühekordne lisatoetus	Prämie <i>f</i>
ühenduse abi raamprogramm	gemeinschaftliches Förderkonzept
ühenduse algatus	Gemeinschaftsinitiative <i>f</i>
ühenduse osalus	Gemeinschaftsbeteiligung <i>f</i>
ühenduse vahendid	Gemeinschaftsmittel <i>pl</i>
ühenduse õigustik	gemeinschaftlicher Besitzstand
ühine institutsiooniline raamistik	einheitlicher institutioneller Rahmen
ühinemiseelne abi	Heranführungshilfe <i>f</i>
ühinemiseelne strateegia	Heranführungsstrategie <i>f</i>
ühinemispartnerlus	Beitrittspartnerschaft <i>f</i>
ühine põllumajanduspoliitika	gemeinsame Agrarpolitik
Ühtekuuluvusfond	Kohäsionsfonds <i>m</i>
ühtekuuluvuspoliitika	Kohäsionspolitik <i>f</i>
ühtlustamine	Harmonisierung <i>f</i>
ühtne määr	Pauschalsatz <i>m</i>
ühtne programmdokument	einheitliches Programmplanungsdokument
üksikisikust abisaaja	Einzelempfänger <i>m</i>
üldine toetus	Globalzuschuss <i>m</i>
üleminekuperiood	Übergangsperiode <i>f</i>
üleminekutoetus	Übergangsförderung <i>f</i>

Kokkuvõte

Käesolev magistriprojekt uuris EL-i struktuurifondide tegevusega seotud sõnavara. Magistriprojekt algas struktuurifondide olulisuse kirjeldamisega Eesti Vabariigi jaoks ja andis lühikese ülevaate põhjustest, miks magistriprojekti koostamine struktuurifondide sõnavara kohta on praegu äärmiselt aktuaalne teema. Sissejuhatuses

määratles töö autor sihtgrupi, kellele magistriprojekt kasutamiseks mõeldud on ja selgitas, miks ta valis sõnastiku koostamisel keelesuunaks eesti-saksa. Edasi kirjeldati EL-i struktuurifondide toetuste süsteemi ja taotlemise korda. Samuti käsitleti pikemalt EL-i laienemist ja põhjuseid, mis andsid tõuke struktuurifondide asutamiseks. Edasi kirjeldati lühidalt nelja struktuurifondi ehk Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi ja Kalanduse Arendusrahastu teket ning ülesandeid. Edasi tulid käsitlemisele põhimõtted, mis on EL-i regionaalpoliitika teostamise aluseks. Töös nimetati EL-i struktuurifondide tegevuse jaoks esmatähtsaid eesmärke ja nendele eesmärkidele vastavaid sihtalasid. Seejärel kirjeldati pikemalt toetuste taotlemise protsessi Eestis, selles protsessis osalejaid ning taotluste hindamist.

Töö järgmine osa pühendati käesoleva magistriprojekti põhieesmärgiks oleva sõnastiku koostamise põhimõtete tutvustamisele. Töö autor mainis, et soovib käesolevasse töösse koondada valiku struktuurifondide tegevust iseloomustavatest põhiterminitest, mis osutus aga raskeks teema laiuse tõttu. Seejärel käsitleti projekti käigus koostatud sõnastiku terminite valiku kriteeriume. Töö järgmises alapeatükis arutleti probleemide üle, mis sõnastiku koostamisel tekkisid ja tsiteeriti mõningaid mainekamaid Eesti keeleteadlasi. Töö autor tõdes, et EL-i struktuurifondidega seonduvate terminite tõlkimisega on raskusi ja paljude terminite puhul peaks nende kasutamist veel vormima. Samuti on uute sõnaraamatute väljaandmine teema aktuaalsust arvestades lausa hädavajalik. Seejärel anti ülevaade sõnastiku kasutuse ja ülesehituse aluseks olevatest põhimõtetest.

Magistriprojekti järgmise osa moodustas 319 eestikeelsest mõistest ja nende mõistete saksakeelsetest vastetest koosnev alfabeetiline sõnastik. Antud sõnastikku koondatud EL-i struktuurifondide sõnavara sisaldas mõisteid majanduse, poliitika ning õigusteaduse valdkonnast, samuti projektide koostamise ning rakendamisega seotud mõisteid. Magistriprojekti lõppu on lisatud kokkuvõte, töös kasutatud allikate loetelu ning saksakeelne lühikokkuvõte

Kasutatud materjalid

Kasutatud kirjandus

- Alasi, K., Liivaku, U., Vettik, A. *Ametniku keelekäsiraamat*. 2 tr. Tallinn: Juura, 2003.
- Enno, M., Koff, I., Floren, K., Chavin, A. *Euroopa Liidu sõnaraamat: saksa-prantsuse-soome-eesti- saksa-prantsuse- soome*. Tallinn: Interlex, 1999.

- Erelt, T. *Eesti oskuskeel*. Tallinn: Valgus, 1992
- Hiimäe, M., Püssa, K., Plakk, M. *Eesti-saksa, saksa-eesti ärisõnastik*. 5. tr. Tallinn: TEA, 1994.
- Kann, K., Kibbermann, E., Kibbermann, Feliks., Kirotar, S. *Eesti-saksa sõnaraamat*. Tallinn: Valgus, 1993.
- Kull, R. *Kirjakeel, oskuskeel, üldkeel*. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, 2000.
- Mereste, U. *Oskuskeel ja seaduste keeleline rüü*. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, 2000.
- Niinepuu, M. *Euroraha käsiraamat 2005*. Tartu: Greif, 2005.
- Oksaar, E. “Kõnekeel, erialakeel, õiguskeel”. *Juridica*, 1999, nr 4, lk 199 – 207.

Internetiallikad:

- EL-i rahalise abi põhimõtted. EV Rahandusministeerium
<http://www.struktuurifondid.ee/?id=1236> 10.07.2005
- EL-i sihtalad. EV Rahandusministeerium
<http://www.struktuurifondid.ee/?id=1256> 10.07.2005
- EL-i struktuurifondid. EV Rahandusministeerium
<http://www.struktuurifondid.ee/?id=1254> 10.07.2005
- EU Finanzhilfen: Einführung. EU Kommission
http://europa.eu.int/grants/info/introduction_de.htm 05.05.2005
- Europa in 12 Lektionen. Europäische Kommission.
http://europa.eu.int/abc/12lessons/index2_de.htm 08.07.2005
- Euroopa Ühenduste algatused. EV Rahandusministeerium
<http://www.struktuurifondid.ee/?id=1268> 10.07.2005
- Fight the Fog. How to write clearly. Europäische Kommission:
<http://europa.eu.int/comm/translation/en/ftfog/booklet/index.htm> 10.07.2005
- Im Dienst der Regionen. Europäische Kommission.
http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/intro/regions2_de.htm
10.07.2005

- Riiklik arengukava. EV Rahandusministeerium
<http://www.struktuurifondid.ee/?id=1238> 07.07.2005
- Taotluste esitamine. EV Rahandusministeerium
<http://www.struktuurifondid.ee/?id=1442> 10.07.2005
- Magistritöö koostamise ja kaitsmise juhend Euroopa õpingute magistrikraadi saamiseks Tartu Ülikooli Euroopa Kolledžis. Tartu Ülikool
<http://ec.ut.ee/ec/doc/Magistrit%C3%B6%C3%B6%20juhend%202003.pdf>
07.06.2005

Andmebaasid

- ESF Glossar des Bundeslandes Brandenburg
<http://www.esf-brandenburg.de> 07.07.2005
- ESTERM-i andmebaas
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/ava.asp?m=032b> 08.07.2005
- EU Glossar der Europäischen Kommission
http://europa.eu.int/scadplus/glossary/index_de.htm 05.06.2005
- EURODICAUTOM-i andmebaas
<http://europa.eu.int/eurodicautom/Controller> 07.06.2005
- Glossar Inforegio Deutsch
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/glossary/glossary_de.htm 05.07.2005
- LEO Deutsch- Englisches Wörterbuch
<http://dict.leo.org> 05.06.2005.
- Rahvusvahelise projektijuhtimise sõnastik
<http://www.sisemin.gov.ee/atp/?id=300> 06.05.2005
- Strukturfonds Glossar der Stadt Berlin
<http://www.berlin.de/strukturfonds/html/glossar.html> 05.07.2005
- Struktuurifondide sõnastik
<http://www.struktuurifondid.ee/index.php?id=1250> 05.05.2005

Õigusaktid

- Eesti riiklik arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks. Ühtne programmdokument 2004- 2006. EV Rahandusministeerium http://www.struktuurifondid.ee/failid/RAK_VV_kinnitatud_muudet_VV_korraldus.pdf 06.06.2005
- Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 1159/2000, mis käsitleb liikmesriikide järgitavaid teavitamis- ja avalikustamismeetmeid seoses struktuurifondide antava abiga. <http://www.legaltext.ee/text/et/T50797.htm> 07.07.2005
- Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 438/2001, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/1999 rakendamiseks seoses struktuurifondidest antava abi haldus- ja kontrollisüsteemidega. <http://www.fin.ee/index.php?id=678> 07.05.2005
- Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 448/2001, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/1999 rakendamiseks seoses struktuurifondidest antava abi suhtes finantseerimisparanduste tegemise korraga. <http://www.fin.ee/index.php?id=679> 06.05.2005
- Euroopa Komisjoni määrus nr 448/2004 millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1685/2000, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/1999 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses struktuurifondide kaasfinantseeritavate meetmetega seotud kulutuste abikõlblikkusega, ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1145/2003. <http://europa.eu.int/eur-lex/et/dd/docs/2004/32004R0448-ET.doc> 05.05.2005
- Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 621/2004, millega kehtestatakse eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1164/94 rakendamiseks Ühtekuuluvusfondi tegevusega seotud teavitamis- ja avalikustamismeetmete suhtes. <http://www.legaltext.ee/text/et/PH3168.htm> 07.07.2005

- Euroopa Nõukogu määrus nr 1257/1999 Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks ning teatavate määruste muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta.
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?dok=T4001> 07.07.2005
- Euroopa Nõukogu määrus nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta.
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?dok=T30423> 04.05.2005
- Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1263/1999 Kalanduse Arendusrahastu kohta.
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?dok=T40132&keel=et>
04.05.2005
- Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1266/1999, kandidaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise ja määruse (EMÜ) nr 3906/89 muutmise kohta.
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?dok=T30521&keel=et>
05.06.2005
- Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1267/1999, millega luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend.
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?dok=T30519&keel=et>
04.05.2005
- Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1268/1999 ühenduse toetuse kohta ühinemiseelsetele meetmetele põllumajanduse ja maaelu arendamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriikides ühinemiseelsel perioodil.
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?dok=T30520&keel=et>
07.06.2005
- Verordnung (EG) Nr. 1159/2000 der Kommission vom 30. Mai 2000 über die von den Mitgliedstaaten zu treffenden Informations- und Publizitätsmaßnahmen für die Interventionen der Strukturfonds.
http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/2000/l_130/l_13020000531de00300036.pdf

20.06.2005

- Verordnung (EG) Nr. 438/2001 der Kommission vom 2. März 2001 mit Durchführungsvorschriften zur Verordnung (EG) Nr. 1260/1999 des Rates in Bezug auf die Verwaltungs- und Kontrollsysteme bei Strukturfondsinterventionen.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303de00210043.pdf

- Verordnung (EG) Nr. 448/2001 der Kommission vom 2. März 2001 mit Durchführungsvorschriften zur Verordnung (EG) Nr. 1260/1999 des Rates hinsichtlich des Verfahrens für die Vornahme von Finanzkorrekturen bei Strukturfondsinterventionen.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/2001/l_064/l_06420010306de00130015.pdf

20.06.2005

- Verordnung (EG) Nr. 448/2004 der Kommission vom 10. März 2004 zur Änderung der Verordnung (EG) Nr. 1685/2000 der Kommission mit Durchführungsbestimmungen zur Verordnung (EG) Nr. 1260/1999 des Rates hinsichtlich der Zuschussfähigkeit der Ausgaben für von den Strukturfonds kofinanzierte Operationen und zur Aufhebung der Verordnung (EG) Nr. 1145/2003

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/2004/l_072/l_07220040311de00660077.pdf

20.06.2005

- Verordnung (EG) Nr. 621/2004 der Kommission vom 1. April 2004 mit Durchführungsbestimmungen zur Verordnung (EG) Nr. 1164/94 des Rates hinsichtlich der Informations- und Publizitätsmaßnahmen im Zusammenhang mit der Tätigkeit des Kohäsionsfonds.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/2004/l_098/l_09820040402de00220024.pdf

07.06.2005

- Verordnung (EG) Nr. 1257/1999 des Rates vom 17. Mai 1999 über die Förderung der Entwicklung des ländlichen Raums durch den Europäischen Ausrichtungs- und Garantiefonds für die Landwirtschaft (EAGFL) und zur Änderung bzw. Aufhebung bestimmter Verordnungen.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_160/l_16019990626de00800102.pdf

07.05.2005

- Verordnung (EG) Nr. 1260/1999 des Rates vom 21. Juni 1999 mit allgemeinen Bestimmungen über die Strukturfonds.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00010042.pdf

07.07.2005

- Verordnung (EG) Nr. 1263/1999 des Rates vom 21. Juni 1999 über das Finanzinstrument für die Ausrichtung der Fischerei.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00540056.pdf

06.07.2005

- Verordnung (EG) Nr. 1266/1999 des Rates vom 21. Juni 1999 zur Koordinierung der Hilfe für die beitrittswilligen Länder im Rahmen der Heranführungsstrategie und zur Änderung der Verordnung (EWG) Nr. 3906/89.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00680072.pdf

07.06.2005

- Verordnung (EG) Nr. 1267/1999 des Rates vom 21. Juni 1999 über ein strukturpolitisches Instrument zur Vorbereitung auf den Beitritt.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00730086.pdf

07.07.2005

- Verordnung (EG) Nr. 1268/1999 des Rates vom 21. Juni 1999 über eine gemeinschaftliche Förderung für Maßnahmen in den Bereichen Landwirtschaft und Entwicklung des ländlichen Raums zur Vorbereitung des Beitritts der Bewerberländer in Mittel- und Osteuropa während des Heranführungszeitraums.

[http://europa.eu.int/eur-](http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00870093.pdf)

[lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00870093.pdf](http://europa.eu.int/eur-lex/pri/de/oj/dat/1999/l_161/l_16119990626de00870093.pdf) 08.07.2005

Organisatsioonide koduleheküljed

- Alam- Saksimaa liidumaa sotsiaalministeeriumi kodulehekül

<http://cdl.niedersachsen.de> 11.07.2005

- Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumi kodulehekül

- <http://www.fin.ee/?id=685> 06.06.2005
- Eesti Vabariigi Siseministeeriumi kodulehekül
<http://www.sisemin.gov.ee/atp/> 08.07.2005
- Euroopa Liidu regionaalpoliitika kodulehekül
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_de.htm 05.06.2005
- Euroopa Liidu seadusandluse kodulehekül EUR-LEX
<http://europa.eu.int/eur-lex/de/index.html> 09.07.2005
- Euroopa Liidu struktuurifondide eestikeelne kodulehekül
<http://www.struktuurifondid.ee/> 05.05.2005
- Põllumajanduse ja Informatsiooni Ameti kodulehekül
www.pria.ee 03.06.2005

Zusammenfassung

Das Magisterprojekt „Estonisch-deutsches Glossar der Strukturfonds der Europäischen Union“ beschäftigte sich mit Termini, die im Zusammenhang mit den Aktivitäten der Strukturfonds der Europäischen Union gebraucht werden. Die EU hat nach der Osterweiterung zehn neue Mitgliedsstaaten bekommen, deren Lebensstandard deutlich unter dem EU Durchschnitt liegt. Die Strukturfonds sollen helfen, die

wirtschaftlichen und sozialen Ungleichgewichte zwischen den alten und neuen Mitgliedsstaaten auszugleichen.

Der erste Teil des Masterprojekts beschäftigt sich mit der Geschichte und Entstehung der Strukturfonds der Europäischen Union. In diesem Teil werden die vier Strukturfonds – Europäischer Sozialfonds (ESF), Europäischer Fonds für regionale Entwicklung (EFRE), Europäischer Ausrichtungs- und Garantiefonds für die Landwirtschaft (EAGFL) und das Finanzinstrument für die Ausrichtung der Fischerei (FIAF) – kurz vorgestellt. Dieser Teil enthält auch eine Beschreibung der Anwendungs- und Maßnahmenbereiche der vier Strukturfonds. Im Weiteren wurden die Grundprinzipien zur Auswahl und Erstellung von Projektanträgen und das allgemeine Auswahlverfahren von Anträgen in Estland erklärt.

Der zweite Teil des Masterprojekts wurde der Terminologiarbeit gewidmet. In diesem Teil wurden die Grundlagen zur Auswahl der Termini erläutert. Die Probleme, die während der Erstellung dieses Glossars entstanden sind, wurden im vorliegenden Masterprojekt dargestellt. Die Autorin dieses Masterprojekts stellte fest, dass die Übersetzung vieler EU Begriffe aus dem Estnischen ins Deutsche immer noch problematisch ist und neue Wörterbücher für diesen Bereich dringend nötig sind. Dieser Teil beinhaltet auch eine Erklärung zum Aufbau des Glossars und einige Hinweise für den Benutzer.

Das Glossar enthält 319 Fachbegriffe zu den Strukturfonds der Europäischen Union. Die Begriffe stammen aus den Bereichen Wirtschaft, Jura und Politik. Die Arbeit enthält ebenso eine Zusammenfassung und ein Quellenverzeichnis.